

זכותו של יצחק אבינו נשארה להפרע מאומות העולם

וְאִי תִימָא יִצְחָק אִמָּאֵי לָא אֲדַפֵּר הָכָא ואם תאמר למה לא נזכר

בפסוק גם יצחק כי ודאי יש בזכותו לעורר נחת רוח לפניו. **אִלָּא אֲשַׁתְּאֵר**

לְאַתְּפָרְעָא מֵאִינוּן דְּעֶאקִין לְבָנוּי אלא משום שזכותו של יצחק

נשארה בכדי שהקב"ה יפרע ע"י זכותו של יצחק מאותם שמצערים את בניו, **הָרָא**

הוּא דְכְתִיב (תהלים פט) **עוֹרְרָה אֶת גְּבוּרָתֶךָ** דהיינו שיתעורר יצחק

החתום במדת הגבורה להפרע מאומות העולם. **וּכְתִיב** וכתוב, (ישעיה מב) **יְיָ**

פְּגִבּוֹר יַעֲזֵב כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת יָעִיר קִנְאָה וְגו' דהיינו שע"י מדת

הגבורה של יצחק עושה הקב"ה מלחמות באומות העולם, **וְרָא הוּא יִצְחָק,**

דְּאַסְתִּלֵּק מִהָכָא וזהו הסוד שנסתלק שמו של יצחק מהפסוק הזה. **רַבִּי**

חֵיִיא אָמַר, זכר רחמיך יי' וחסדיך, **אֵלִין אִינוּן יַעֲקֹב**

וְאַבְרָהָם, דְּבַעֲיָנָן לְהוֹן לְאַנְגָּא עֲלָן לבאר באופן אחר למה לא נזכר

יצחק בפסוק שמש"כ זכר רחמיך וכו' פירושו שאלו הם יעקב ואברהם שהם חסד ורחמים

כדברי רבי יוסי שצריכים את זכותם כדי להגן עלינו. **אַבְל יִצְחָק, לְמַעַבְד**

קְרָבִין קִימָא אבל יצחק החתום במדת הגבורה הוא עומד לעשיית מלחמה,

וּבְגִינֵי כֹךְ לָא בַעֲיָנָן לֵיהּ לְגַבִּייהוּ ומשום כך לא צריכים להזכיר אותו

יחד עם אברהם ויעקב החתומים במדות החסד והרחמים מפני שע"י הזכרת גבורתו של יצחק

זה יעורר את מדת הדין על ישראל (רמ"ק).

בכה אברהם ויעקב נמתקה מידת הגבורה של יצחק ונתקיים העולם

**דָּבָר אַחֵר כִּי מֵעוֹלָם הָמָּה, דְּכַד בְּרָא בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עֲלָמָא** שכאשר ברא הקב"ה את העולם, **נָטַל יִצְחָק וּבְרָא בֵּיה**

עֲלָמָא לקח הקב"ה את מדת גבורתו של יצחק וברא בזה את העולם והוא סוד שם ב"ן

שבו נברא העולם (מק"מ). **חָמָא דְלָא יָכִיל לְמִיָּקָם בְּלַחֲדוּדֵי** וראה

הקב"ה של יכל העולם להתקיים ע"י מדת הדין בלבד, **נָטַל אַבְרָהָם וְקִיָּים**

בֵּיה עֲלָמָא ולכן לקח הקב"ה את החסד שהיא מדתו של אברהם ובזה התקיים העולם

והוא סוד שם מ"ה שתיקן את שם ב"ן (מק"מ). **הָדָא הוּא דְכָתִיב** וזהו מש"כ

בפסוק, (בראשית ב) **אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם**

ודרשו חז"ל, **אֵל תִּקְרִי בְּהַבְרָאָם, אֱלֹהֵי בְּאֲבְרָהָם** [קה] אל תקרי

בהבראם אלא באברהם שאותיותיהם שוות דהיינו שע"י מדת החסד של אברהם נברא

העולם. **חָמָא דְבִעְיִין קִיּוּמָא יְתִיר** וראה הקב"ה שהם צריכים קיום יותר

אור הרשב"י

נקרא אברהם סבא. אמנם היות שקישט מלא קומתו לעבוד את הבורא ברוך הוא באהבה רבה, עד שנעשה כל גופו מרכבה למדות האהבה, והרגיל אלהותו והתפשטותו מדה זאת בפי הבריות, ע"ד מאמרם ז"ל (ב"ר נט, יא) לשעבר נקרא אלהי השמים ועכשיו הרגלתי שמך בפי הבריות ונקרא אלהי הארץ, להיות שהראה לכל באי עולם שיש התפשטות מדות החסד אפילו בארציות, וכו' ולרוב צדקתו וזכות גופו זכה ונעשה מרכבה שלימה למדתו.

[קה] וכתב התורת המניד ז"ל שמעתי מהרב המניד וללה"ה שביאר מה דאיתא אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. ונתעוררו חכמינו ז"ל (ב"ר יב, ט) באברהם. והקשה הלא מצינו (אבות ה, ב) שמנו חכמים עשרה דורות מאדם ועד נח, ומנה עד אברהם, ואם כן קודם שבא אברהם בעולם במה היה מתקיים העולם באותן הדורות. וביאר כי הנה באמת מדתו של אברהם אבינו עליו השלום, הוא מדת החסד עולם האהבה במקומה הוא עולם בהיר, לית מחשבה תפיסה ביה כלל מהות ערכם וטיבם,

הלימוד היומי

לע"נ רבי נחמן ישראל בן משה בורנשטיין ז"ל

מפני שלא היה דבר שיכריע בין החסד לדין, נָטַל לַיַעֲקֹב, וְשַׁתַּף לִיהּ בַּיַּצְחָק, וְקִיִּים עָלְמָא ולכן לקח הקב"ה את מדת הרחמים של יעקב ושיתפו עם מדת הגבורה של יצחק ובזה קיים את העולם דהיינו שהתחברו מ"ה וב"ן ובזה נתקיים העולם (מק"מ). הָרָא הוּא דְכַתִּיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם [קו] שע"י שמות הוי"ה אלהים שהם רחמים ודין נעשו השמים והארץ. וְעַל דָּא, בְּאַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב אֶתְקִיִּים עָלְמָא ומשום כך ע"י אברהם ויעקב נתקיים העולם שהם חסד ורחמים הממתקים את הגבורה של יצחק. וּבְגִין כֶּךָ פִּי מַעֲוֹלֵם הַמָּה ומשום כך כתוב כי מעולם המה דהיינו שבכח אברהם ויעקב שהיו בעולם הזה נתקיים העולם.

חוזר לפרש את הפסוק ויהי ביום השמיני

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי, לְבַתֵּר דְּאַשְׁתִּילִים אַהֲרֹן, בְּאַיְנוֹן שְׁבַעַה יוֹמִין שלאחר שנשלם אהרן באותם שבעת ימי המילואים שהם הארות מהבינה עד היסוד (מק"מ), וְאַתְעֵטֵר בְּהוּ, (בְּהַהוּא מִשַׁח רַבּוֹת קְדִישָׁא עֲלָאָה) ונתעטר בהם ונעשה כסא אליהם באותו שמן המשחה הקדוש והעליון יוֹמָא תְּמִינָאָה בַּעֲיָא לְאַשְׁתִּילְמָא מִן שְׁבַעַה ואז ביום השמיני למילואים שהוא כנגד המלכות שהיא שמינית מהבינה ולמטה, היא צריכה

אור הרשב"י

[קו] וביאר הבעל שם טוב ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים. כשם שנבראו העולמות, שנבראו בשם הוי"ה אלהים, כך כאשר מוכיר האדם

הלימוד היומי

לע"נ רבי נחמן ישראל בן משה בורנשטיין ז"ל

להשתלם מאלו שבע הספירות העליונות ממנה, **דְּאֲשַׁלְמוּתָא עַל יְדֵי דְכֹהֲנָא** והשלמתה הוא ע"י הכהן שהוא מושך את החסד, **וְעַל דָּא פּוֹלְחֵנָא בְּתַמִּינָאָה, לְאַתְעֵטְרָא מִן שְׁבַעַה** ומשום כך עבודת הקורבנות ביום השמיני למילואים הוא לעטר את המלכות מהשבע האורות שהם בינה והו"ק דו"א בכדי שתהיה מרכבה אליהם. **וְלְאַתְתְּקִנָּא כֹּהֲנָא עַל הַהוּא** (חֻזְבָּה) **דְּחַב (ס"א דְקָבִיל) בְּקַדְמֵיתָא** וכמו כן היה צריך אהרן הכהן שיתקן את עוון העגל שהפגם של עוון העגל היה במלכות ולכן היה צריך אהרן בתחילה להקריב עגל בן בקר לחטאת בכדי שתתרצה המלכות אליו כדי לקבל את עבודתו ולהשתלם על ידו.

אהרן הקריב עגל לכפר על הטא העגל בן בקר ולא בן פרה

הָדָא הוּא דְכֹתִיב וזהו מש"כ בפסוק, **וַיֹּאמֶר אֶל אֶהֱרֹן קַח לְךָ עֵגֶל, הֵא אֹקְמוֹזָה** וכבר ביארוהו החברים שמה שצויה הקב"ה את אהרן להקריב בתחילה **עֵגֶל וְדָאֵי, לְכַפֵּרָא עַל הַהוּא עֵגֶל**, עגל, הוא ודאי היה בא לכפר על עוון העגל שעשה אהרן, **דְּכֹתִיב (שמות לב) וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֶּכֶה** שכתוב באהרן דהיינו שהחליף את העגל הקדוש היונק משדי אימו שהוא סוד מטטרו"ן, בעגל מסכה היונק שרצים ולכן הביא עגל לתקן את עוון זה (רמ"ק). **בֶּן בְּקָר, מָאֵי טַעְמָא בֶּן בְּקָר, וְלֹא בֶּן פָּרָה** ומש"כ בפסוק בן בקר קשה מה הטעם שכתוב בן בקר שהוא האב כנגד היסוד ולא כתוב בן פרה שהיא האם כנגד המלכות (רמ"ק). **אֲלָא אִיהוּ בְּעֵי לְאַתְתְּקִנָּא לְגַבֵּי פָּרָה, לָא אֲתַתִּי לְקָרְבָּא מִיְנֵהּ לְגַבֵּיהּ** אלא הטעם הוא מפני שצריך לתקן את